

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 70.895.074 Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький, прийняла рішення про присудження **ДАНІЛОВОЇ Анни Вікторівни** ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право на підставі прилюдного захисту дисертації – «Юридична відповідальність за порушення законодавства про запобігання виникненню і поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб».

«03» січня 2026 року.

ДАНІЛОВА Анна Вікторівна, 1997 року народження, громадянка України. Освіта вища: у 2020 р. з відзнакою закінчила магістратуру юридичного факультету Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова за спеціальністю «Право», здобула кваліфікацію магістр права.

З листопада 2023 року працює старшою викладачкою кафедри теорії та історії держави і права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Аспірантка Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Дисертацію виконано у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький.

Наукова керівниця – ПЛИСЮК Наталія Миколаївна, кандидатка юридичних наук, доцентка, професорка кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Здобувачка має 12 наукових публікацій, зокрема: 2 статті у наукових періодичних виданнях, проіндексованих у базах Scopus, 3 наукових статті у наукових виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, а також 7 тез доповідей на наукових конференціях:

1. Omelchuk O. M., Shevchuk I. V., Danilova A. V. The impact of COVID-19 pandemic on improving the legal regulation of protection of human right to health. *Wiadomości Lekarskie*. 2020. Tom II. Nr. 12. P. 2768–2772. URL : <https://wiadlek.pl/wp-content/uploads/archive/2020/WLek202012211.pdf> (особ. внесок – 33 %).

2. Omelchuk O. M., Plysiuk N. M., Omelchuk L. V., Danilova A. V., Moroz V. A. Criminal liability for violation of quarantine regulations in the context of the spread of COVID-19. *Medicine and Law*. 2021. 40 (2). P. 209–218. URL : <https://zenodo.org/records/17584758> (особ. внесок – 20 %)

3. Данілова А. В. Діалектичний характер юридичної відповідальності за порушення законодавства про запобігання виникненню і поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб. *Університетські наукові записки*. 2022. № 3 (87). С. 59–72. URL : https://unz.univer.km.ua/article/view/87_59-72

4. Данілова А. В. Генеза юридичної відповідальності за порушення законодавства про запобігання виникненню і поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб: кримінально правовий та адміністративно правовий аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 544–549.

5. Данілова А. В. Проблеми застосування санкції за статтею 325 Кримінального кодексу України: перспективи в сучасній судовій практиці. *Економіка. Фінанси. Право*. 2025. № 9. С. 27–31. URL : <http://efp.in.ua/uk/journal-item/382>

6. Данілова А. В. Адміністративна відповідальність за порушення правил карантину. Актуальні проблеми юридичної науки: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції «Дев'ятнадцять юридичні читання» (м. Хмельницький, 23 жовтня 2020 р.). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. 2020. С. 92–95.

7. Данілова А. В. Право засуджених на охорону здоров'я в умовах пандемії COVID-19: вітчизняний та зарубіжний досвід. Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави: збірник тез XXV щорічної звітної наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (м. Хмельницький, 18 лютого 2021 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2021. С. 30–32.

8. Данілова А. В. Використання цифрових технологій у боротьбі з пандемією: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Діджиталізація та права людини» (м. Хмельницький, 30 березня, 2021 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. 2021. С. 111–113.

9. Данілова А. В. Кримінально-правова характеристика суб'єкта злочину, передбаченого статтею 325 Кримінального кодексу України : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції (пам'яті В. П. Колгана)» (м. Хмельницький, 27 травня 2022 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 13–15.

10. Данілова А. В. Вплив ВООЗ на протидію виникненню та поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб в умовах воєнного стану: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Modern research in world science» (м. Куновіце, Чеська Республіка, 17-18 червня 2022 року) Куновіце : Академія ГУСПОЛ, 2022. С.175–178.

11. Данілова А. В. Правові засади забезпечення громадського порядку під час карантинних заходів: досвід правоохоронної системи у протидії поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної

юстиції» (м. Хмельницький, 30 травня 2025 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. С. 198–199.

12. Данілова А. В. Правове регулювання митного контролю в умовах поширення особливо небезпечних інфекційних хвороб: на шляху до стійкої системи національного реагування: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції «Державна митна політика України: відповідь на глобальні виклики та перспективи міжнародного співробітництва» (м. Хмельницький, 10 червня 2025 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. С. 92–94.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Рецензент – ЗАХАРЧУК Віктор Миколайович, кандидат юридичних наук, доцент, декан юридичного факультету Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. Оскільки робота стосується проблем юридичної відповідальності за порушення законодавства про запобігання виникненню і поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб, авторці варто було б детальніше розглянути переліки особливо небезпечних інфекційних хвороб та акцентувати увагу на тих, які реально можуть бути поширені в сучасних умовах та при сучасному рівні медичного забезпечення у світі загалом та в Україні зокрема.

2. Авторка акцентує увагу на тому, що головною проблемою інституту юридичної відповідальності у досліджуваній сфері є її низька ефективність, що проявляється у випадках безкарності або невідповідності санкцій вчиненому порушенню, в тому числі відсутність узгодженості між нормами кримінального і адміністративного законодавства, відсутність чітких критеріїв кваліфікації та розмежування правопорушень. Водночас можливо причини полягають в іншому – надмірності кримінальної репресії та неможливості чітко встановити оціночні поняття – наприклад «завідомо могли спричинити».

3. Достатньо дискусійною є пропозиція декриміналізувати відповідальність за дії, які завідомо могли завідомо могли спричинити поширення відповідних захворювань. Адже навіть сама по собі загроза настання наслідків є достатньою для того, щоб діяння було визнане суспільно небезпечним. Крім того, це дозволить уникнути відповідальності у випадках свідомого порушення відповідних правил, коли реальних наслідків не настало і жодним чином не стимулюватиме відповідних осіб до дотримання правил запобігання інфекційним та масовим неінфекційним хворобам».

Рецензентка – НІКІФОРОВА Тетяна Іванівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Виступ позитивний із зауваженнями:

«По-перше, авторкою обґрунтовано, що порядок встановлення, продовження та скасування карантину, а також вичерпний перелік можливих обмежувальних заходів повинен бути встановлений окремим спеціальним законом про карантин (с.с. 101-104), що є позитивним положенням роботи.

Проте доцільно було б розробити хоча б структуру цього закону, визначити його основні положення.

По-друге, авторкою також обґрунтовано необхідність нормативного визначення безпосередньо в КУпАП понять «суб'єкт адміністративного правопорушення» та «посадова особа» (с.с. 98-101), проте не запропоновано визначення відповідних термінів.

По-третє, здобувачка пропонує делікт створення небезпеки в ч. 1 ст. 325 КК розглядати не як наслідки, а як характеристику діяння та відповідно формулювання «якщо такі дії завідомо могли спричинити поширення цих захворювань» виключити з диспозиції цієї норми (с.с.131-135, с. 158). Проте така пропозиція є дискусійною з огляду на те, що в такому випадку створення реальної небезпеки поширення інфекційних та масових неінфекційних хвороб може залишитися безкарним».

Офіційний опонент – ПУНДА Олександр Олегович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри права Хмельницького національного університету. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. У підрозділі 1.1. присвяченому аналізу стану дослідження проблеми юридичної відповідальності за порушення законодавства про запобігання виникненню і поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб, доцільним видається більш чітке структурування наукового доробку шляхом окреслення питань, які вже достатньо розкрито в юридичній науці, а також тих аспектів, які потребують подальшого дослідження або які ще не ставали предметом наукових розвідок.

2. В цілому підтримуючи авторський підхід до побудови санкцій адміністративного та кримінального правопорушення із врахуванням координаційних зв'язків між адміністративним та кримінальним правом, на основі якого запропоновано основний склад кримінального правопорушення передбачити як нетяжкий злочин, кваліфікований (особливо кваліфікований) – як тяжкий злочин, а відповідальність за адміністративне правопорушення, враховуючи рівень суспільної шкідливості діяння, встановити на рівні кримінального проступку, все ж слід визнати не достатньо обґрунтованою пропозицію передбачити саме такі суми штрафів в ст. 44-3 КУпАП та ст. 325 КК України.

3. Дискусійною є пропозиція авторки щодо визначення суб'єкта кримінального правопорушення, передбаченого ст. 325 КК України як «загального із наявністю додаткових ознак», враховуючи усталений в теорії

кримінального права поділ суб'єкта кримінального правопорушення на загальний та спеціальний.

4. Посилання авторки на результати проведеного анонімного опитування, які, незважаючи на їх наукову цінність, не були в повному обсязі інтегровані в основний текст дисертації (Додаток Г)».

Офіційна опонентка – ЛИТВИН Наталія Анатоліївна, докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри службового та медичного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. У висновках до розділу 2 (с. 123) авторка обґрунтовує доцільність законодавчого закріплення порядку встановлення, продовження та скасування карантину, а також визначення вичерпного переліку можливих обмежувальних заходів у спеціальному законі про карантин. Запропонований підхід видається дискусійним. Зокрема, на сьогодні порядок встановлення, продовження та скасування карантину вже врегульовано Законом України «Про систему громадського здоров'я», який передбачає, що конкретні обмежувальні протиепідемічні заходи запроваджуються постановами Кабінету Міністрів України. Крім того, викликає сумнів доцільність законодавчого закріплення вичерпного переліку таких заходів, оскільки об'єктивно неможливо наперед передбачити всі можливі форми протиепідемічних обмежень, які можуть бути необхідними у майбутньому.

Характер, масштаб та специфіка заходів значною мірою залежать від особливостей конкретної інфекційної хвороби, що стане підставою для запровадження карантину, а також від епідеміологічної ситуації. У цьому контексті гнучке регулювання на рівні підзаконних актів виглядає більш виправданим з огляду на потребу оперативного реагування держави на епідемічні загрози.

2. На стор. 172 дисертаційної роботи авторка пропонує тлумачити поняття «інші тяжкі наслідки», передбачене ч. 2 ст. 325 КК України, виключно як фізичну шкоду, завдану життю або здоров'ю людини. Таке трактування видається дискусійним, оскільки порушення встановлених правил і норм, спрямованих на запобігання епідемічним та іншим інфекційним хворобам, у разі їх поширення може спричиняти не лише шкоду життю і здоров'ю населення, а й мати наслідком заподіяння істотної матеріальної шкоди, негативний вплив на довкілля, а також інші суспільно небезпечні наслідки комплексного характеру. У зв'язку з цим доцільним видається ширший підхід до тлумачення зазначеної оціночної ознаки з урахуванням різноманіття можливих негативних наслідків таких правопорушень.

3. Тема дисертаційної роботи присвячена юридичній відповідальності за порушення законодавства про запобігання виникненню та поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб, однак у дослідженні поза увагою залишилося ґрунтовне з'ясування змісту поняття «особливо небезпечні інфекційні хвороби». Окрім того, галузеве законодавство у зазначеній сфері

проаналізовано лише фрагментарно, без комплексної оцінки його системності та ефективності. Більш детальний розгляд цих питань, на наш погляд, сприяв би глибшому розумінню нормативних засад правового регулювання та дозволив би більш повно розкрити специфіку юридичної відповідальності за відповідні правопорушення».

Голова ради – НАЛУЦИШИН Віктор Володимирович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Виступ позитивний із зауваженнями:

«Я погоджуюсь з Олександром Олеговичем та іншими науковцями, що в даній роботі є спеціальний суб'єкт. Оскільки якщо загальний із наявністю додаткових ознак, то ми маємо очевидно говорити про спеціального суб'єкта.

Ви пропонуєте чинну редакцію ст. 325 КК України доповнити визначенням більш тяжкими наслідками. Залишилось незрозумілим, що ви розумієте під цим поняттям. Тим більше в запропонованій вами нормі це поняття зникає».

Результати голосування:

«За» **5** членів ради,
«Проти» **НЕМАЄ**.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **ДАНІЛОВІЙ Анні Вікторівні** ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Голова спеціалізованої
вченої ради ДФ 70.895.074



Віктор НАЛУЦИШИН